

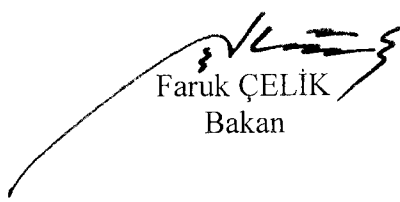
T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 76791929/610/ 345
Konu : Yazılı soru önergesi (7/32295)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 31.10.2013 tarih ve 147447 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan Batman Milletvekili Sayın Ayla AKAT ATA tarafından verilen 7/32295 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

Ek: Cevap (3 sayfa)

BATMAN MİLLETVEKİLİ SAYIN AYLA AKAT ATA'NIN 7/32295 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

Bilindiği üzere, 30.06.2012 tarih ve 28339 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 30'uncu maddesine dayanarak 16.08.2013 tarih ve 28737 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "gebe veya emziren kadınların çalıştırılma şartlarıyla emzirme odaları ve çocuk bakım yurtlarına dair yönetmelik" yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Anılan yönetmelikle gebe, yeni doğum yapmış veya emziren çalışanın işyerlerindeki sağlık ve güvenliğinin sağlanması ve geliştirilmesini destekleyecek önlemlerin alınması ve bu çalışanların hangi dönemlerde ne gibi işlerde çalıştırılmalarının yasak olduğunu, çalıştırılabileceği işlerde hangi şart ve usullere uyulacağını, emzirme odalarının veya çocuk bakım yurtlarının nasıl kurulacağını ve hangi şartları taşıyacağı belirlenmiştir.

2012 yılında 100'den fazla kadın çalışanı olan 299 işyerinde yapılan teftişlerde; 150'den fazla kadın çalışanı olan 172 işyerinin çocuk bakım yurdu açma zorunluluğu, 100'den fazla kadın çalışanı olan 127 işyerinin emzirme odası açma zorunluluğu bulunduğu, bu işyerlerinde toplam 80168 kadın çalıştığı tespit edilmiştir. Bunlardan 81 işyerinin çocuk bakım yurdu açma zorunluluğunu, 76 işyerinin ise emzirme odası kurma zorunluluğunu yerine getirmediği tespit edilmiş ve 24 işyerine idari para cezası uygulanması istenmiştir.

2013 yılı teftiş faaliyetleri ile ilgili veriler henüz değerlendirme aşamasındadır.

Teftişlerimizde yasal yükümlülüğü olan işverenlerin emzirme odası ve çocuk bakım yurdu hizmetlerini sağlayıp sağlamadığı tespit edilmektedir. Bu yükümlülüğün işverence kurulan kreşlerle mi yoksa anlaşma yapılarak mı sağlandığı hususu ise yıllık verilerimizde bulunmamaktadır.

Söz konusu yönetmeliğin eki olan "Ek- IV" te "oda ve yurtlarda bulunacak nitelikler" başlığı altında yer alan 3'üncü maddesi ile düzenleme yapılarak oda ve yurtlardaki asgari çocuk kapasitesi belirlenmiş olup, söz konusu madde aşağıda belirtilmiştir.

"Kadın ve velayet hakkına sahip erkek çalışan sayısının en az % 10'u oranında yatak, yeterli sayıda gözlem odası ve bir emzirme yeri bulunur. İhtiyaca göre yeterli sayıda yatak, bölme ve diğer araç ve gereçler ilave edilir."

Teftişlerde çocuk bakım yurtları ve emzirme odalarının kapasiteleri denetlenmektedir. Ancak toplam kapasite hakkında veri yoktur.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunun 26'ncı maddesinde "30'uncu maddesinde öngörülen yönetmeliklerde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen işverene, uyulmayan her hüküm için tespit edildiği tarihten itibaren aylık olarak 1.078 TL idari para cezası (01.01.2013 itibarıyla) uygulanması öngörülmektedir.

2012 yılında, 4857 sayılı İş Kanunun 88'inci maddesine uyarınca çıkarılan yönetmelik hükümlerine aykırı hareket eden, emzirme odası ve çocuk bakım yurdu kurmayan 24 işverene idari para cezası uygulanması istenmiştir.

16.08.2013 tarih ve 28737 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Gebe Veya Emziren Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları Ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Yönetmelik" in 'Personel, Yönetim ve Gözetim' başlıklı 17'nci maddesinde oda ve yurtlarda çalışacak yönetici, sağlık personeli ve diğer personelin nitelikleri ve görevleri aşağıda belirtilmiştir;

"a) Yönetici: Oda ve yurtların amacına uygun olarak, işleyişle ilgili idari konulardaki her türlü işlerden ve oda ve yurtlardaki çocukların sağlık kurallarına uygun bir ortam içinde yaşama, gelişme ve eğitimlerinin sağlanmasından birinci derecede sorumlu olmak üzere aşağıdaki niteliklerden birine sahip kişilerden biri yönetici olarak görevlendirilir;

1) Eğitim yönetimi, sosyal hizmetler, çocuk gelişimi ve eğitimi, okul öncesi eğitim, psikoloji, çocuk sağlığı veya çocuk gelişimi ve anaokulu alanlarından birinde yükseköğrenim görmüş olmak,

2) Okul öncesi öğretmeni unvanını almış olmak,

b) Sağlık personeli: Oda ve yurtlar, işyeri hekiminin tıbbi gözetimi altındadır. Çocukların sağlık durumları düzenli aralıklarla kontrol edilir ve gereği yapılır. İşyeri hekimi ile işyeri hemşiresi, çocukların periyodik sağlık kontrollerini yapmak, sağlıkla ilgili kayıtlarını tutmak, salgın ve bulaşıcı hastalıklara karşı gerekli önlemleri almak veya aldırarak, sağlık ve temizlik yönünden gerekli denetimleri yapmakla görevlidir.

c) Diğer personel;

1) Oda ve yurtların emzirme odalarında her 10 çocuk için bir kadın çocuk bakıcısı bulundurulur. Çocuk bakıcılarından en az birinin Kız Meslek Lisesi Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü mezunu veya benzeri mesleklerden olması zorunludur. Yurtlarda, her 20 çocuk için bir çocuk bakıcısı ile Kız Meslek Lisesi Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü mezunu veya benzeri meslek mensubu eleman bulundurulur.

2) Oda ve yurtlardaki toplam çocuk ve grup sayısına göre beslenme, temizlik ve diğer hizmetler için yeterli sayıda personel istihdam edilir. Bu personel için en az ilköğretim diploması veya okur yazarlık belgesi almış ve sağlıklı olma şartı aranır.

ç) Yukarıda belirtilen personel dışında, işverence gerekli görüldüğü takdirde, sosyal hizmet uzmanı, beslenme uzmanı ve psikolog, Kız Meslek Lisesi Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü mezunlarıyla müzik, güzel sanatlar ve spor dalında ihtisas sahibi elemanlar görevlendirilebilir. Bunlar kendi alanları ile ilgili çalışma programları çerçevesinde faaliyet gösterirler.

d) Oda ve yurtlarda bulunan çocukların korunmaları amacıyla buralarda çalıştırılacak tüm personelin işe girişte ve periyodik olarak akıl ve vücut sağlığı ve bulaşıcı hastalıklar yönünden sağlık kontrolü yapılır. Bulaşıcı hastalığı bulunanlar ile çocukların sağlık ve gelişimlerini olumsuz etkileyebilecek personel çalıştırılmaz.”

Gebe Veya Emziren Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları Ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Yönetmeliğin 18’inci maddesinde;

“(1) Oda ve yurtlara kabul edilecek çocuklar önce gözlem odasına alınır ve işyeri hekiminin muayenesinden geçirilir. Bulaşıcı veya tehlikeli bir hastalığı bulunmayan veya portör olmayan çocuklar hakkında rapor düzenlenir, raporlar çocukların özel dosyalarında saklanır.

(2) Bulaşıcı veya tehlikeli bir hastalığı olanlar, hastalık kuşkusu bulunanlar veya portör olan çocuklar, sağlıklı olduklarının belirlenmesine kadar oda ve yurtlara alınmazlar.

(3) Bulaşıcı hastalığa tutulan veya tutulduğundan şüphe edilen oda ve yurtlarda bulunan çocuklar işyeri hekimine muayene ettirilmek üzere derhal gözlem odalarına alınırlar. Muayene sonucunda bulaşıcı veya tehlikeli bir hastalığa tutulduğu anlaşılan çocuklar, işyeri hekimince bir sağlık kuruluşuna gönderilir ve durumuyla ilgili olarak velisi bilgilendirilir.

(4) Oda veya yurda kabul edilen her çocuk için Ek-VII’de yer alan gözlem kağıdı doldurulur ve özel dosyasına konur. Çocuklar burada kaldığı sürece, onların sağlık ve genel gelişme durumları, beden yapıları ve ruhsal özellikleri düzenli aralıklarla işyeri hekimince Ek-VIII’de yer alan sağlık muayenesi kağıtlarına işlenir.

(5) Oda ve yurtlarda kalan çocukların aşılarının yapılıp yapılmadığı işyeri hekimince takip edilir, çocukların aşısız veya eksik aşıldığının tespiti durumunda çocuğun kayıtlı bulunduğu aile hekimine götürülmesi hususunda velileri bilgilendirilir.”

Aynı Yönetmeliğin 19’uncu maddesinde;

“(1) Oda ve yurtlarda, çocukların ihtiyaçlarına göre gerekli besinler, kahvaltılar ve yemekleri verilir. Yemek listeleri ve tamamlayıcı beslenmenin düzenlenmesinde işyeri hekiminin görüşleri alınır.

(2) ocuklara ayrıca, günde 250’şer gram dayanıklı veya pastörize, yoksa kaynamış süt veya yoğurt verilir.”

Aynı Yönetmeliğın 20’nci maddesinde de;

“(1) Oda ve yurtlarda, çocuklara psikososyal gelişimlerini sağlayacak okul öncesi eğitimlerin verilmesi sağlanır.” hükümleri bulunmaktadır.

Teftişlerde anılan Yönetmeliğın ilgili hükümleri ve eklerinde yer alan düzenlemeler esas alınarak buralarda bulunması gereken niteliklerin ve gereçlerin denetimi de yapılmaktadır.

Mevzuatta yasal zorunluluk olmadığından 150’nin altında kadın çalışanı olan işyerlerinde bu yükümlülük aranmamaktadır. Bu konuda araştırma veya farklı düzenlemeler yapmak uygulamamızın kapsamı içinde bulunmamaktadır.

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı verilerine göre 2013 yılı Eylül ayı itibarıyla 150’den fazla kadın iş çalıştırılan işyeri sayısı 1.700’dr